

Fotograf Uta Freia Beer og Samlingsforvalter Åse Fredrikson

VEILEDER I FOTOGRAFERING AV MUSEUMSOBJEKTER

Forord

Veilederens målgruppe er små og større museer, bygdemuseer og historielag, uten utdannede fotografer. Veilederen har anbefalte standarder som rammeverk, og angir noen, av mange mulige, fremgangsmåter for å ta gode foto av museumsobjekter.

Målet er å heve kvaliteten på foto av museumsobjekter til dokumentasjonsformål, men også for tilgjengeliggjøring på hjemmesider og Digitalt Museum. Tanken er å gi råd som er enkle å forstå og gjennomføre for lekfolk. Det foreslås også så rimelige løsninger som mulig når det gjelder utstyr. Vi foreslår noen leverandører, men disse er kun eksempler. Det anbefales å ta kontakt med den lokale fotobutikken.

Veilederen er lagt opp med illustrasjoner av arbeidsprosessene – steg for steg. Vi har delt veilederen opp i kapitler, der vi tar for oss gjenstander ut fra størrelse og materiale. Dette gjør det mulig å laste ned kun ønsket kapittel.

Fotografen anbefaler bruk av gråkort/fargekort. Dersom en ikke har bildebehandlingsprogram, er det også mulig å ta et foto uten fargekort, til bruk på Digitalt museum. Følger en anbefalingene gitt, vil resultatet bli bra.

Prosjektet er finansiert av Norsk Kulturråd og var i utgangspunktet en søknad fra IFF – Institusjonsfotografenes forening. Museene i Sør-Trøndelag AS overtok prosjektet i 2017. Dette fordi MiST med finansiering fra Norsk Kulturråd har en godt egnet publiseringskanal gjennom **Samlingsnett.no**.

Underveis i prosjektet er det innhentet innspill og synspunkter fra flere profesjonelle institusjonsfotografer. I oppstartfasen deltok Dino Makridis, Sverresborg Trøndelag Folkemuseum og seinere Monica Milch Gebhardt, Varanger museum. Tusen takk for gode råd. Takk til Institusjonsfotografenes forening for tilliten.

Først og fremst takk til fotograf Uta Freia Beer og samlingsforvalter Åse Fredrikson for flott og grundig arbeid.

Trondheim, mars 2020

Ann Siri Hegseth Garberg
Prosjektleder/ Seniorrådgiver samlingsforvaltning
Museene i Sør-Trøndelag

3

Mellomstore 3-dimensjonale objekt

Mellomstore objekt kan ofte både stå på bordoppsett og på gulvoppsett. Her må man ta en vurdering basert på objekttypen (form, detaljrikdom) og vurdere hva som vil gi best mulig arbeidshøyde.

Husk: ID-nummerskilt og grå/fargeskalakort, og selvutløser til kameraet for å begrense uklarheter.

3.1

STOL

Oppsett
Belysning
Kameravinkler
Utsnitt og klipping

3.2

KARDESTOL

Oppsett
Belysning
Kameravinkler
Utsnitt og klipping

3.1 STOL

Oppsett: Bordoppsett

Her er det brukt bordoppsett. Stolen er ganske enkel å håndtere på bordet, og kan vendes i alle retninger på bordet. Bordet gir god arbeidshøyde for fotografen.

Belysning

For fotografering av stolen er det brukt fire lamper. LED-lampene belyser bakgrunnen og softboksene belyser stolen.

Kameravinkler

Kameraet flyttes etter hva man ønsker å fotografere. Her er stolen satt litt på skrå, og kamera peker lett ned mot objektet, da får man flere sider av stolen i ett foto. Minimum bør man ta fra to vinkler, slik at man får beskrevet det tredimensjonale objektet på best mulig vis.

Se bildene 1 og 4. Husk den dokumentariske verdien av fotograferingen. Bruk tid på å se hva som er unikt og spesielt med objektet, dokumenter også skader, reparasjoner og unikheter.

Utsnitt og klipping

Denne metoden for objektdokumentasjon er effektiv og god. Her er bildet tatt med ID-nummerskilt med mål, og gråskalakort. Man kan relativt enkelt senere justere fargene og klippe bildet for publisering. Når man klipper, bør objektet fylle 60–80 % av billedflaten.

Foto 1 og 4 gir til sammen en grunnleggende fotografisk beskrivelse av helheten av objektet. Dokumenter i tillegg detaljer eller fra informative vinkler.

1. Uklippet

1. Klippet

2. Uklippet

2. Klippet

3.1 EKSEMPEL 1: STOL

4. Klippet foto av stolen, i vinkel lett ovenfra.

3.2 EKSEMPEL 2: KARDESTOL

Oppsett: Gulvoppsett

For å fotografere kardestolen valgte fotografen å plassere den på gulvoppsett. Karden er for stor til å vendes og snus på et bord. Man oppnår en grei arbeidsstilling på gulvet og sikrer en god håndtering av objektet. Sørg for at du har «et ekstra sett hender» om objektet krever det. Kardestolen er et relativt komplekst objekt. Her må man sørge for at man får dokumentert funksjon, sammensveisinger, tredimensjonaliteten og detaljer.

Belysning

Bakgrunnen er belyst med LED-lampene, og objektet er belyst med softbokslampene. Jevn belysning på hver side av kamera. For å kontrollere riktig fargegjengivelse (fargetemperatur) må man slå av øvrig belysning. Bruk selvutløser på kamera for å unngå uskarpt bilde. Når detaljer skal fotograferes, vender man lampene mer direkte mot detaljen, og belyser denne jevnt. Her ønsker fotografen å vise at man kan se gjennom objektet. Lampene er senket nærmere objektets høyde. Se bildene 4 og 5 for resultatene.

Kameravinkler

Flytt kamera og lamper i forhold til hva du ønsker å fotografere. For god dokumentasjon av objektet, husk vinklene som i bilde 1 og 2. Kamera er lett ovenfra og ned mot objektet, objektet står på skrå. Detaljer og funksjon dokumenteres for eksempel som i bildene 3, 4, og 5.

Kameravinkler

Flytt kamera og lamper i forhold til hva du ønsker å fotografere. For god dokumentasjon av objektet, husk vinklene som i bilde 1 og 2. Kamera er lett ovenfra og ned mot objektet, objektet står på skrå. Detaljer og funksjon dokumenteres for eksempel som i bildene 3, 4, og 5.

Utsnitt og klipping

Denne metoden for objektdokumentasjon er effektiv og god. Her er bildet tatt med ID-nummerskilt med mål, og gråskalakort. Man kan relativt enkelt senere justere fargene og klippe bildet for publisering. Når man klipper, bør objektet fylle 60–80 % av billedflaten.

Foto 1 og 3 gir en grunnleggende fotografisk beskrivelse av helheten av objektet. I dette tilfellet bør man også dokumentere funksjon, løse deler og detaljer.

3.1 EKSEMPEL 2: KARDESTOL

2. Uklippet

3. Uklippet

2. Klippet

3. Klippet

3.1 EKSEMPEL 2: KARDESTOL

5. Detalj